Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2025/5112

22.9.2025

PRIPOROČILO EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA

z dne 9. julija 2025

o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti

(ESRB/2025/5)

(C/2025/5112)

SPLOŠNI ODBOR EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ([1]) in zlasti Priloge IX k Sporazumu,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja ([2]) ter zlasti člena 3 in členov 16 do 18 Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 ([3]) ter zlasti člena 458(8) Uredbe,

ob upoštevanju Sklepa Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2011/1 z dne 20. januarja 2011 o sprejetju Poslovnika Evropskega odbora za sistemska tveganja ([4]) in zlasti členov 18 do 20 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Za zagotavljanje učinkovitih in doslednih nacionalnih ukrepov makrobonitetne politike je treba priznavanje, ki se zahteva po pravu Unije, dopolniti s prostovoljno vzajemnostjo.

(2) Cilj okvira za prostovoljno vzajemnost ukrepov makrobonitetne politike, določenega v Priporočilu Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 ([5]), je zagotoviti, da se za vse ukrepe makrobonitetne politike, ki temeljijo na izpostavljenosti in se aktivirajo v eni državi članici, zagotovi vzajemnost v drugih državah članicah.

(3) Švedski organ za finančni nadzor (Finansinspektionen) je 30. aprila 2025 v vlogi imenovanega organa za namene člena 458 Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB) uradno obvestil, da namerava podaljšati obdobje uporabe dveh obstoječih strožjih nacionalnih ukrepov v skladu s členom 458(2), točka (d)(iv), Uredbe (EU) št. 575/2013.

(4) Natančneje, organ Finansinspektionen je ESRB uradno obvestil, da namerava: (a) od 31. decembra 2025 za dve leti ali do prenehanja obstoja makrobonitetnega ali sistemskega tveganja podaljšati zdaj veljavno najnižjo spodnjo mejo za z izpostavljenostjo tehtano povprečno utež tveganja v višini 25 %, ki se uporablja za švedske izpostavljenosti iz naslova hipotekarnih kreditov; ter (b) od 30. septembra 2025 za dve leti ali do prenehanja obstoja makrobonitetnega ali sistemskega tveganja podaljšati (i) zdaj veljavno najnižjo spodnjo mejo za povprečno utež tveganja v višini 35 %, ki se uporablja na ravni portfelja za izpostavljenosti do podjetij, zavarovane s poslovnimi nepremičninami, in (ii) zdaj veljavno najnižjo spodnjo mejo za povprečno utež tveganja v višini 25 %, ki se uporablja na ravni portfelja za izpostavljenosti do podjetij, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami. Obstoječi strožji nacionalni ukrepi se uporabljajo na posamični in konsolidirani podlagi za vse kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop na podlagi notranjih bonitetnih ocen (IRB).

([1]) UL L 1, 3.1.1994, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) UL L 331, 15.12.2010, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) UL L 176, 27.6.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) UL C 58, 24.2.2011, str. 4.
([5]) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 z dne 15. decembra 2015 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 97, 12.3.2016, str. 9).

(5) Splošni odbor ESRB je v preteklosti odločil, da te ukrepe vključi na seznam ukrepov makrobonitetne politike, za katere se priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2 ([6]).

(6) Uradna obvestila organa Finansinspektionen, prejeta 30. aprila 2025, vključujejo zahtevo, da ESRB izda priporočilo za zagotovitev vzajemnosti ukrepov makrobonitetne politike v skladu s členom 458(8) Uredbe (EU) št. 575/2013 na posamični, subkonsolidirani in konsolidirani podlagi.

(7) Z zagotovitvijo vzajemnosti makrobonitetnih ukrepov, ki jih aktivirajo organi drugih držav članic, na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi, ne glede na to, ali gre za izpostavljenosti prek podrejenih družb ali podružnic ali zaradi neposrednega čezmejnega posojanja, se omejuje uhajanje in regulativna arbitraža, obravnavajo sistemska tveganja in tako spodbuja splošna učinkovitost makrobonitetne politike, saj se zagotavlja, da se povečana tveganja obravnavajo ne le v državi članici, ki je uvedla makrobonitetni ukrep, temveč tudi v drugih državah članicah, v katerih so bančne skupine izpostavljene tem povečanim tveganjem. Priznavanje bi moralo biti zato namenjeno tudi zagotavljanju zadostne odpornosti bančnih skupin, ki so izpostavljene tem sistemskim tveganjem. Zato bi se morali makrobonitetni ukrepi, ki izhajajo iz odločitve o priznavanju makrobonitetnih ukrepov drugih držav članic, na splošno uporabljati na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi.

(8) Na podlagi zahteve, ki jo je organ Finansinspektionen predložil ESRB, ter da bi: (a) preprečili uresničevanje negativnih čezmejnih učinkov v obliki uhajanja in regulativne arbitraže, ki bi bili lahko posledica izvajanja ukrepov makrobonitetne politike, ki se uporabljajo na Švedskem v skladu s členom 458(2), točka (d)(iv), Uredbe (EU) št. 575/2013; in (b) ohranili enake konkurenčne pogoje med kreditnimi institucijami s sedežem v Uniji, je splošni odbor ESRB odločil, da te ukrepe obdrži na seznamu ukrepov makrobonitetne politike, za katere se priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2, in priporoči zagotovitev vzajemnosti teh ukrepov na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi.

(9) Priporočilo ESRB/2015/2, kakor je bilo spremenjeno s Priporočilom Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2017/4 ([7]), priporoča, naj ustrezni organ, ki aktivira ukrep makrobonitetne politike, ob predložitvi zahteve za vzajemnost Evropskemu odboru za sistemska tveganja predlaga najvišji prag pomembnosti, pri katerem se lahko šteje, da izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju v jurisdikciji, kjer organ, pristojen za aktiviranje, uporabi ukrep makrobonitetne politike, ni pomembna, če je pod tem pragom. ESRB lahko priporoči drugačen prag, če presodi, da je to potrebno.

(10) V skladu s prejetimi uradnimi obvestili bi bilo treba prag pomembnosti na ravni institucije za zagotovitev vzajemnosti sedanje spodnje meje za povprečno utež tveganja v višini 25 %, ki se uporablja za švedske izpostavljenosti iz naslova hipotekarnih kreditov, ohraniti pri 5 milijardah SEK. Za sedanjo spodnjo mejo za povprečno utež tveganja v višini 35 %, ki se uporablja na ravni portfelja za izpostavljenosti do podjetij, zavarovane s poslovnimi nepremičninami, in za sedanjo spodnjo mejo za utež tveganja v višini 25 %, ki se uporablja na ravni portfelja za izpostavljenosti do podjetij, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, bi bilo treba prav tako ohraniti sedanji prag pomembnosti na ravni institucije v višini 5 milijard SEK. V obeh primerih bi bilo treba preseganje praga oceniti na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični ravni.

(11) Ta sprememba Priporočila ESRB/2015/2 ne vpliva na to, da se še naprej priporoča zagotavljanje vzajemnosti nacionalnih makrobonitetnih ukrepov, ki so jih aktivirali švedski organi, kakor je določeno v Priporočilu ESRB/2023/4 ([8]). V tokratnih spremembah Priporočila ESRB/2015/2 se upošteva, da se zagotovitev vzajemnosti zdaj priporoča na posamični, subkonsolidirani in konsolidirani podlagi. Zato se standardno prehodno obdobje treh mesecev po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije* uporablja samo za ukrepe ali spremembe ukrepov, ki jih bodo nacionalni organi sprejeli za zagotovitev vzajemnosti obeh spodnjih mej za utež tveganja na posamični, subkonsolidirani in konsolidirani podlagi.

([6]) Glej Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/4 z dne 6. julija 2023 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 307, 31.8.2023, str. 1); glej tudi Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2019/1 z dne 15. januarja 2019 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 106, 20.3.2019, str. 1).

([7]) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2017/4 z dne 20. oktobra 2017 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 431, 15.12.2017, str. 1).

([8]) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/4 z dne 6. julija 2023 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 307, 31.8.2023, str. 1).

(12) Zato je treba Priporočilo ESRB/2015/2 ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

SPREMEMBA

Priloga k Priporočilu ESRB/2015/2 se spremeni v skladu s Prilogo k temu priporočilu.

V Frankfurtu na Majni, 9. julija 2025

Vodja sekretariata ESRB
v imenu splošnega odbora ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRILOGA

Priloga k Priporočilu ESRB/2015/2 se spremeni:

(1) v zvezi s Švedsko se oddelek z naslovom „I. Opis ukrepov“ nadomesti z naslednjim:

„I. Opis ukrepov

1. Švedski ukrep, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 in velja za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in uporabljajo pristop IRB, obsega posamezni instituciji lastno spodnjo mejo za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja, ki se uporabljajo za portfelj izpostavljenosti na drobno do dolžnikov z rezidentstvom na Švedskem, zavarovanih z nepremičninami, v višini 25 %. Z izpostavljenostjo tehtano povprečje je povprečje uteži tveganja posameznih izpostavljenosti, izračunanih v skladu s členom 154 Uredbe (EU) št. 575/2013, tehtano z ustrezno vrednostjo izpostavljenosti. Ukrep se uporablja na konsolidirani in posamični podlagi.

2. Švedski ukrep, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 in velja za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in uporabljajo pristop IRB, obsega posamezni kreditni instituciji lastno najnižjo raven (spodnjo mejo) za z izpostavljenostjo tehtano utež tveganja za nekatere izpostavljenosti do podjetij na Švedskem, zavarovane s hipoteko na poslovnih nepremičninah, v višini 35 % in posamezni kreditni instituciji lastno najnižjo raven (spodnjo mejo) za z izpostavljenostjo tehtano utež tveganja za nekatere izpostavljenosti do podjetij na Švedskem, zavarovane s hipoteko na stanovanjskih nepremičninah, v višini 25 %. Z izpostavljenostjo tehtano povprečje je povprečje uteži tveganja posameznih izpostavljenosti, izračunanih v skladu s členom 153 Uredbe (EU) št. 575/2013, tehtano z ustrezno vrednostjo izpostavljenosti. Ta ukrep ne zajema izpostavljenosti do podjetij, ki so zavarovane s: (i) kmetijskimi nepremičninami; (ii) nepremičninami, ki so v neposredni lasti občin, države ali regij; (iii) nepremičninami, pri katerih se več kot 50 % nepremičnine uporablja za lastno poslovno dejavnost, in (iv) večstanovanjskimi nepremičninami, če njihov namen ni poslovni (na primer stanovanjska združenja, ki so v lasti stanovalcev in so nepridobitna) ali če imajo manj kot štiri stanovanja. Ukrep se uporablja na konsolidirani in posamični podlagi.“;

(2) v zvezi s Švedsko se v oddelku z naslovom „II. Vzajemnost“ odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. V skladu s členom 458(5) Uredbe (EU) št. 575/2013 se ustreznim organom zadevnih držav članic priporoča, da zagotovijo vzajemnost švedskih ukrepov tako, da jih uporabijo za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici in uporabljajo pristop IRB ter imajo ustrezne izpostavljenosti do Švedske, ki vključujejo izpostavljenosti na drobno, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, in izpostavljenosti do podjetij, zavarovane s poslovnimi ali stanovanjskimi nepremičninami. Zagotovitev vzajemnosti bi se morala uporabljati na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi, ne glede na to, ali gre za izpostavljenosti prek podrejenih družb ali podružnic ali zaradi neposrednega čezmejnega posojanja. V skladu s podpriporočilom C(2) se ustreznim organom priporoča, da izvedejo ukrep, ki je enak ukrepu, ki ga je na Švedskem izvedel organ, pristojen za aktiviranje, najpozneje v treh mesecih po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije*.“;

(3) v zvezi s Švedsko se v oddelku z naslovom „III. Prag pomembnosti“ odstavki 6, 7 in 8 nadomestijo z naslednjim:

„6. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 lahko ustrezni organi zadevne države članice izvzamejo posamezne kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici in uporabljajo pristop IRB ter katerih izpostavljenosti so pod pragom pomembnosti v višini 5 milijard SEK, ki velja za ukrepe, opisane v odstavkih 1 in 2. Ustrezni organi morajo pri uporabi praga pomembnosti spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zadevni švedski ukrep uporabijo za predhodno izvzete posamezne kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici, kadar se za ta ukrep preseže prag pomembnosti v višini 5 milijard SEK. Pomembnost izpostavljenosti bi bilo treba oceniti na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi, pri njenem ocenjevanju na subkonsolidirani in konsolidirani podlagi pa bi bilo treba v izračun izpostavljenosti, ki se ocenijo glede na prag pomembnosti, vključiti vse izpostavljenosti prek podrejenih družb ali podružnic ali zaradi neposrednega čezmejnega posojanja.

7. Če nobena kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi in uporablja pristop IRB, nima prek podrejenih družb ali podružnic, ki se nahajajo na Švedskem, in/ali zaradi neposrednega čezmejnega posojanja izpostavljenosti na drobno, kakor je opisano v odstavku 1, v višini več kot 5 milijard SEK, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost ukrepa, opisanega v odstavku 1, ko kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi članici in uporablja pristop IRB, preseže prag v višini 5 milijard SEK.

8. Če nobena kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi in uporablja pristop IRB, nima prek podrejenih družb ali podružnic, ki se nahajajo na Švedskem, in/ali zaradi neposrednega čezmejnega posojanja izpostavljenosti do podjetij, kakor je opisano v odstavku 2, v višini več kot 5 milijard SEK, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost ukrepa, opisanega v odstavku 2, ko kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi članici in uporablja pristop IRB, preseže prag v višini 5 milijard SEK.“.